

GAZETA TRANSILVANIEI

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunatoria.

Brasiovu 22/10 Maiu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania.

Restantiele dietei

marelui Principatu alu Transilvaniei deschise in Iuliu 1863 pentru unu periodu de 3 ani mai sunt urmatoarele:

Propusetiunea regesca 5. Schimbarile recerate neaparatu intru impartirea politica a tierii spre a midiloci inlesnirea si regularea administratiunii politice si judecatoriesci.

Propusetiunea regesca 6. Regularea administratiunii politice dorita de tier'a intr'ega.

Propusetiunea r. 7. Regularea administratiunii judecatoriesci.

Propusetiunea 8. Reorganisatiunea tribunaleloru.

Prop. 9. Cateva intregiri si explicatiuni in patent'a urbariala imperatesca (legea rurala) din 21 Iuniu 1864, cum si efeptuirea preste totu a desrobirii pamentului tierii in legamente cu proieptulu de lege propusu de catra deputatulu Dr. Ioanu Ratiu (Documente Nr. 123).

Prop. 10. Infintierea protocoleloru de proprietati (Grundbücher, telekkönyvek), fara care de creditu nu pote fi vorba.

Propus. 11. Infintierea unei banci de ipototeca, precum au mai tote provinciile austriace, precum se afla in orice ti'era scapata de barbaria, atata spre a inlesni cultivarea mai buna a pamentului, catu si spre a da unu aventu mai mare comercialu.

Proieptu de lege pentru statorirea fondului provincialu, seu precum se numesce fondu de concurentia, carele se luase in desbatere numai pe anii 1863-5.

Proieptu de lege pentru regularea fondului celui mai fatalu, adica acelu urbarialu, carele apasa forte greu pe cerbicea locuitoriloru tierii, pentruca amu ajunsu, ca din caus'a acestui fondu nevoiesiu se platimu 3/4 de fiorinu la fiorinulu de contributiune drepta pentruca se se coopere incai interesele curgato're, la care se ceru preste 2 milioane si siette sute mii fiorini v. a.

Propusetiunea deputatului Ioanu Puscariu si consortii pentru modificarea §§-iloru 41 et 49 ai patentei din 21 Iuniu 1854 in privint'a dotariu preotiloru si dascaliloru din pasiunile si padurile comunale.

Propusetiunea deputatului Gavr. Manu si consortiloru privitoare la modificarea sistemii de contributiune in Transilvania.

Propunerea lui Carolu Maager et consorti in cestiunea caliloru ferate pentru m. Principatu alu Transilvaniei (27 Maiu 1864).

Propusetiunea I. Puscariu et cons. pentru regularea dreptului de caroumaritu (22 Iuniu 1864).

Propunerea Obert et Bedeus pentru unele modificari in legea de recrutatiune (24 Iun. 1864).

Acelasi Obert proieptu de lege pentru infintierea de scole practice, drumuri bune, inaintarea agriculturii si industrii cu spesele tierii.

Proieptu Carolu Maager et cons. pentru restituiru fonduriloru domesticale (municipale), care sunt proprietatea t'ienuturiloru.

Proieptu Fabini, Popasu et c. despre casatoriile amestecate.

Afara de acestea vreo 17 proiepte se mai asternusera la diet'a tierii multe petitiuni, dintre care cateva merita tota luarea aminte a tierii.

Deca tote acestea proiepte s'aru fi prefacutu pana acum in legioblegato're, acestea doua milioane si mai bine de locuitori ai Transilvaniei s'aru vede si simti cu douadeci ani impinsi inainte pe calea progresului si a prosperitatii

publice, candu asié retienuti de cea mai nefericita din tote sistemele, de sistem'a numita a lui Belcredi, ne vedemu re'impinsi totu pe atati ani.

Cu atatu mai virtosu ceremu si noi catu mai curend'a redeschidere a dietei acestui mare Principatu.

Cum se fia informatu comisariulu regescu despre starea tierii?

Insusi ecs. s'a pofti in cuventarea sa tinuta catra gubernu ca se fia informatu, ca va primi dela oricine fara diferentia de rang, confesiune si nationalitate. Forte bine si frumosu. Inse pe ce cale se fia informatu comisariulu regescu, plenipotentu alu regelui? Dn. Kóváry constata in f6i'a sa Nr. 58, ca referentiele Transilvaniei sunt preste m. s'ura incurcate, unice in felulu lor, reu cunoscutu chiaru ardeleniloru si nicidecum cunoscutu barbatiloru de statu ai Ungariei prin urmare nici contelui Péchy. Dn. K. merge mai departe dicendu, ca Transilvan'ar avé nici macar geografia si statistica pentru comisariulu regescu. Asié? Ore inse dn. K. are incai istoria pentru dn. comisariu? Forte ne indoimu, pentruca vedi dta, e preste putintia a se scrie istori'a fara geografia si statistica. Era amplotatii? O ho, numai aceia se nu vorbesca, pentruca numai catu ilu voru incurca. Ci d6ra candidatii din fusiune? Nu. Apoi dara cine? Dn. K. ne spune si adica: dn. comisariu regescu se conotiame conferintie amestecate din tote partitele si nationalitatile.

Frumosia idea: noi inca o aveamu pe la 1861; astadi inse dupa 6 ani conferintiele publice seu private, t'ienute pe 2-3 dile ca intr'unu pitioru, ca pe fuga si inca conferentie amestecate din partite si natiuni ce potu folosi? Da, in casulu mai bunu ele potu folosi intru atata, ca voru convinge pe oricine in lume despre cumplit'a confusiune si diferentia a opiniiloru si voru ilustra necesitatea de a da Transilvaniei diet'a sa, o dieta in care se fia reprezentatu si poporul, era nu numai boierii.

Dreptu are dn. Kóváry, pentruca informatiunile trase pe cale privata, cum si adesea cele oficiale se prefacu fara ca se prindi de veste, in denunciatiuni false, care dupace se demasca devinu forte neplacute, uneori si forte periculose. Aductive aminte ce au patitu de ecs. br. Vay si Csányi in 1848/9 cu denunciatiu si ce lupta eroica a costatu pe br. Lud. Wohlgemuth pentruca se scape de gurile oatorva denuncianti forte blastemati, carii in Nov. 1849 pe aci era se'lu amagesca ca se suspendu niese 6meni nevinovati. Era denuncianti nicio data n'au lipsitu in patri'a nostra.

Inse ce voiti mai multu? Citésca cine pote in „Kolozv. Közlöny Nr. 59 a. c. relatiunea facuta despre audiintiele date la cateva deputatiuni si se pote convinge oricine despre dreptiunea in carea denunciatiu aru voi se impinga pe comisariulu regescu intocma precum au impinsu in 1861 pe contele Lud. Crenneville in cele din tei dile ale petrecerii sale la Clusiu, implendu'i urechile cu spáime comunistice luate din ventu.

Noi nu scimu care din cele trei gazete maghiare din Clusiu are caracteru de oficiala, seu incai de oficiosa, atatu inse scimu, ca „K. Közl.“ in susu citatulu Nr. in locu de a face regimulu unu bine, ilu compromite. Cine pote sili pe 6meni ca se se bucare de frica, si cine'i pote sili a crede la cuvente frumo'se dupa mii de amagiri cate au urmatu? Si unde sunt turburatori (bujtogatók) in acésta ti'era? Noi oúnoscemu o singura clasa de 6meni, care astadi

aru merita cu 6resicare dreptu aocelu nume, adica alergatorii cu orice pretiu dupa deregatorii. Turburatorii? Citésca 'si „Kol. Közl.“ articulu de fondu subserisu V. J. in acela'si Nr. 59, pentruca se vedea curatu in care parte sunt turburatorii de profesiune. Nimicu nu scie poporul secuiescu din tote cate reclama V. J. in numele lui. Cu totulu altuceva voiesce poporul secuiescu.

Eca cum se dau informatiunile private si diaristice, eca cum se silescu a lega ochii comisariului regescu. — G. B.

Brasiovu. In 18 6rasi se mai t'ienú aici o siedintia comunala. Obieptele de pertractare afara de mai multe trebi curente au fostu urmato'rele:

Banderiulu, adica cestiunea alegerii si a tramiterii de oativa barbati calareti in costume nationala la Pesteu pentru dilele cerimoniei de iacoronare. Acésta cestiune a produsu in dilele trecute in publiculu de aici si in districtu 6resicare neintielegeri, in catu adica provocarea venita dela Pesteu unii voiá se o ia de poruoa, era altii nu; acum inse credemu ca cestiunea este simplificata. Insa coronarea este o d'atina remasa din véculu de midilocu, care in alte staturi nici ca se mai face, era tramiterea de banderiu este curatu unu lucru de parada, care se pote face, pote si remané. Dupa legile vechi ale Transilvaniei are se mérga ex officio numai Voda si episcopulu rom. catolicu, era altii mergu decu au bani de cheltuitu. Inca si la incoronarea din 1830 Transilvaniei nu ia fostu nici ertatu a fi reprezentatu prin diet'a sa. Asié simplificata cestiunea deveni usi6ra. Representanti'a cetatii isi descoperi deci dorint'i'a, ca de aici si din districtu se se tramita numai patru insi, era spesele se se impartia in trei, in catu cetatea, comunele sasesci si satele foste odata supuse (Sacele etc.) se platésca fiacare cate 1/3. Acum se astépta se se véda ce voru dice si celelalte comune, adica 4 orasiel' si mai multe sate. Spesele potu se taie vreo 2000 fl. v. a. —

S'a decisu a se face intrebare la locurile competente, ca cum s'a intemplatu, ca in a. c. se se arunce pe Brasiovu 117 recruti la 25.269 locuitori, candu precum amu vediutu in Nr. 33 pe alte comune se vinu relative multu mai pacini.

Despre spurcaciunea canaleloru aducato're de colera (in aliantia cu scarnaville mai multu curti) s'au adusu hotariri noua si s'a facutu din nou apelu la ingrijirea politiei ca si in privint'a curatirii stradeloru de cersitori straini.

Cestiunea cununarii strainiloru fara capateiu se luá la desbatere noua si serio'sa, pentruca comun'a incepe a fi prea ingrijata de inmultirea proletariatului golanu ca vai de elu.

Scirea impartasita de unulu din membrii, cumca in unele paduri se facu si acum in Maiu lazuri in contra toturoru legiloru paduritului si in mani'a greleloru spese de 14 mii fl. anuali ce se vérsa pentru conservarea paduriloru a disgustatu forte multu pe toti cei adunati si s'a decisu a se lua mesuri aspre in contra astoru felu de blastematii.

Cu acésta oasiune se afla totuodata, ca comun'a Brasiovului voindu a'si urmari tote pretensiunile urbariale, cate se formulara in anii trecuti, ar avé se por'te preste 8000 procese.

Impartasirea data insorisu, ca instrumentulu de transpustiunea arendei la Tohanulu nou nici in trei ani nu s'a mai gatitu si ca din aoca cauza comun'a va avé o paguba pana la 4000 fl. produse unu conclusu energiosu. —

La acésta siedintia ca si la cea de mai nainte luara parte si trei romani. —

— In acestea parti dupa o ferbinti6la e.

Pe la vecierne s'a tramisu Alesandru baia-tulu cu plugulu a casa, si elu a remasu cu alte lucruri la locu.

Bietulu Alesandru nici nu s'a mai intorsu viu la ai sei, ca-ci in 16 Aprile ilu adusera mortu la famili'a sa. Mórtea iau casinat-o impuscatura de 37 siereduri (alice) intrate in pantecele lui.

Cine este omoritorulu? totu omulu de impregiuru 'lu aratà cu degetulu, numai tribuna-lele nu'lu voru ala afla!

Fia disu din multe alte dovedi atata, ca pre hotarulu acela in 15 Aprile numai unu maghiaru, arendasiulu unei mosii tieranesci din Ujfaleu, anume F. G. (Foro Geiza) a amblatu cu pusca, elu a mersu din Logigu singuru pre diosu la Ujfaleu, pre o carare care duce pre la loculu nefericitulu, — in urm'a lui s'a auditu puscatura, — acolo s'a aflatu A. G. impuscatu mortu, unde a auditu ómenii impuscatura, — si altele pre care credu ca le cunósce si tribuna-lulu competentu, — si totusi cu cea mai mare scandalisare a publiculu ucigasiulu de . . factorulu unei crime atatu deinfrosiate se afla pe petioru liberu.

Judecatori'a singulara din Teac'a, la inde-tailu scriulu reportu alu c. r. gendarmeria si dupa ascultarea marturilor, pre ucigasiulu l'au si arestatu si preste dóne dile la tramisu la jude-catoria comitatulu din Clusiu, — unde fara in-tardiare, si inainte de a fi incuisione „asupra lui, indata si fara baremu de a se fi conglom-eratu tóte actele la Clusiu, a fostu pusu pe pe-tioru liberu!!!“ asié ca inca cu acea carutia cu tatalu seu dimpreuna s'au intornatu inapoi, — bag sama more patrio kezesség mollett!

Unescese acésta inse cu procedur'a penala sustatóre, judece cei priepatori? — Eu diou numai atata, ca déca inculpatulu ar fi unu romanu, in alu 7-lea fundu de temnitia si preve-diutu cu féra grele mai multi ani fara cea mai mica considerare, inainte de sentintia, ar diace! — Inse ce se faci, romanii sunt saraci si ne pricepatori si nu sciu cum se'si ajute.

„Eu inse cá ne-amu alu ucisulu me rogu de inalta tabla regésca din M. Osiorheiu a lua notitia despre acésta scrisóre, a pretinde numai decatu actele spre revidare si a face dispuse-tiuni, cá inculpatulu se se puna numai decatu la inehisóre incuisioni, — ca-ci astfelu pretinde dreptatea.“

Si in fine me rogu in interesulu direptatii, a veduvei si a orfaniloru remasi de ucisulu, — cá procesulu dela tribunalulu comitatensu din Clusiu se se ié, — „si se se delegeze onora-tulu tribunalu oriminalu din M. Osiorheiu.“

Augustinu Grauru,
preotu gr. cat. din Logicu.

Ne aducemu aminte despre tristele casuri, care ni le enará unu d. cons. din calatori'a, ce o facuse cu gubernatorulu Wohlgemuth, si nu potemu a nu trage luarea aminte asupra unei rigoróse cercetari de temnitie, ca de acolo inca se vede, cata nedreptate se face din ur'a si des-pretiulu natiunalu, care póte servi cá o busola spre a se convinge ómenii cei drepti despre tractarea unora cu cei de alta natiune. — R.

Gherla, in 8 Maiu 1867.
(Urmare.)

Din caus'a introducerei noului provisoriu in ur-m'a plansoriloru fundate ale romaniloru in ge-nere, sperau cu totu dreptulu si romanii comi-tatulu acestuia suplinirea chefulu comitatensu preintr'unu romanu, — dara fara efectu, — in urma sperau ca baremu intre oficialii subalterni voru fi si ei considerati — inse de si la gre-miulu oficialatulu se denumi d. Mann cá alu doilé jude primariu, si I. Lemeny cá protono-tariu, dara intre 10 judi procesuali se denumi numai singuru 1 romanu, éra ceialalti mai mare parte totu din rudeni'a administratorelui, — mai tardiu cu organisarea judecatoriloru, se inlocui si protonotariulu cu unu maghiaru.

Intre acestea giurstarti sortea Romaniloru deveni in multe privintie inca si mai precaria decatu sub constitutionalismulu precedentu, pen-tru ca sub ceta nice o cauza privata, care au venitu inainte comitelu Véér spre pertractare nu s'a periclitatu, éra Pataki cu ai sei considerá pre multu interesele particulari. — Acésta pro-cedura a adusu cu sine, cá notarii romaní re-masi de supt d. Véér se se destitúesca prin noii judi procesuali maghiari, éra multe cause private

ale comunelor si privatiloru se se deocida dupa arbitriu prin oficialatu, remanendu acelea spri-ginite adeseori numai de opiniunea separata a d. jude primariu G. Manu, — acestea impregi-urari nefavoritorie inuse inca nu avura o viétia mai indelungata, decatu cele constitutionalu, ca incercandu numitulu administrátore a mediloii departarea d. jude primariu G. M. dela oficiola-tu sub nenumerate preteceste nefundate si nesco-ote, se affà presidiulu guvernialu silitu a tra-mite sub decursulu aceleia anu in persóna d. Fekete — maghiaro secuic — secretariu guver-nialu si barbatu solidu, unu comisariu investi-gatoriulu, care ascultandu pre acusatulu jude pri-mariu preste 16 puncte grele, si in tempu de 4 luni investigandu cu multa diligintia si serio-sitate atatu preste acele, catu si in causele re-curate de catra privati in contra sententiei ofi-cialatulu, romaniloru li se facura destulu prin aceea, ca d. jude primariu fura absolvatu de cele 16 calumnii, éra calumniatoriulu fú infrun-tatu, — totuodata vice spanulu Fr. Mosa, si judii procesuali Rátz Lászlo, Dadai Elek, Pecsý Adam si Bartos destituti, si esti din urma cá clienti si factorii administratorelui inlocuiti cu 4 judi procesuali romani, — totuodata pertractarea causeru private se seversiea de acolo in-ainte dupa obiectivitate si legi, nu cá mai in-ainte. —

Intre acestea impregiurari urmà alegerea pentru diet'a conchiamata la Sabiuu in a. 1863, si cu privire la interesele celea adeverate ale tu-turoru claselor locuitoriloru din Comitatu se alesera pe langa deputatulu maghiaru alu De-siulu din partea locuitoriloru tierani 4 deputati de romanu, anumitu: Escel. Sa D. Vasiliu de Popu in cerulu Olpretulu in loco, Olpretu-nume istoricu dela a. 1437, Il. S'a d. capitanu supre-mu Alesandru Bohotielu in cerulu Retégulu, d. jude primariu Gabrielu Manu in cerulu La-pusiulu, si d. canonicu Stefanu Biltiu in cerulu Becleanulu, cu cari au pasitu de contra candi-dati in cerulu primu Ioane Vajda romanu, a-oum celu mai mare posesoru in comitatu cu re-alitate aprópe de 700,000 fl. v. a. de presentu veduvu, fara prunci, acést'a inca atunci s'a po-tutu convinge, ca poporulu romanu, care póta greutatia tiereni, 'si cunósce mai bine si lipsele si ómenii sei, si nu-i pasa de butoiulu cu vinarsu atunci candu e vorba de deputatu prevedietoriu si resolutu pentru binele si fericirea patriei si a natiuniloru colocuitorie fara destingere, — si care acuma inca se póte convinge ca uniunea cea fortiata nici drepturile natiunale nu ni le ga-rantéza, ci amelintia cu periclitare, nici contri-butiunile nu le au scadiutu, dapa cum au fostu vestitu prorociicei mintinosi sub mantau'a unui patriotismu falsu, — acéstui domnu i uramu dile serine cá se póta de tempuriu face unu legatu testamentariu pentru o parte din averea cascigata din bunatatea cerésca in folosulu instutu-telor de educatiune-natiunale romane — si besereci, cum facú d. e. si domnulu Nemes Josef posesoru din comitatu, — testandu besericei g. c. Chins'a 3000 fl., din valea Gresiloru si Su-ciulu de susu cate 1000 fl. éra besericei gr. or. din Sociulu de diosu asemeu 1000, de totu 6000 fl. in obl. urb., si precumu facu multi alti romani zelosi din Transilvani'a, cari dorescu a vietui si dupa mórte! —

In cerulu alu doilé a pasitu de contra candidatu d. Carolu Torma comitele supremu actu-alu, care fiindu de faoia sub intregu deursulu de alegere, s'a potutu pe deplin convinge, ca poporulu romanu viitorulu seu si reprezentarea causeru proprie natiunale, si sociale numai barbatiloru adevera:u romani o incredintéza, si cumca cu vorbe magulitorie si apromisiuni de-sierte nimene popularitate si incredere nu-si póte cascigá, ci numai cu fapte, — asia si domnia sa din 1200 de voturi ale romaniloru abia a capetatu vreo 3.

In cerulu alu treilea a pasitu d. Clementu Beteg, — in a patrulea contele Alesandru Bethlen, deputatii de presentu pentru diet'a dela Pest'a, cari ambi s'au potutu desevirsitu convinge ca poporulu celu mai alesu dintre romanii posesiunati cu censu de 8 fl. cari póta cea mai mare parte a greutatiloru, cá crescini adeverati au remasu si remanu pentru totudeauna credin-tiosi portarei strabuniloru, ca pe ei nu-i poti seduce, si insielá, cá pentru unu pocalu de vi-narsu se-si vendu tóte drepturile cele sante na-tiunale si familiare, care strabunii loru leau cascigatu cu arm'a in mana, precum au facutu acei serantoci, cari luandu parte la alegerea de-putatiloru pentru diet'a din Clusiu si Pest'a au

alesu deputatii numai dupa instinctulu vinarsu-lu celui necuratu, — si cari astadi vediunduse amaru insielati se potu convinge, ca au peccatu-itu de mórte, care nice odata nu li se va poté ierta, si ca voru gustá din nému lu nému, de nepoti si stranepoti blastamulu celu mai cran-cenu, — déca nu se voru pocai. —

Cei 4 deputati si-au implinitu sant'a loru misiune si chiamare cu credintia, castigandu o mare parte din drepturile politico natiunale, pen-tru care pana atunci stramosii nostri au sta-ruitu, si castigandu totuodata si scadiementulu de contributiunea capulu! —

Cu stramutarea misterielu Schmerling si a cancelariulu de pana atunci a Transilvaniei Nádasi, Reichenstein in lun'a lui Septembrie 1865 repasi si administratorulu Pataki, éra d. Lupulu de Véér primi a trei'a óra postulu de comite supremu, care l'au portatu pana diu din urma a vietiei sale (21. Martiu a. c.). Inohiderea dietei dela Sabiuu inainte de terminarea pertrap-tariloru asupra propusetiuniloru regesci, conchi-amarea dietei la Clusiu, si dupa aceea a dietei de incoronare la Pest'a, tienerea siedintiloru de catra comitetulu comitatensu compusu la a. 1861 in modulu suprainsemnatu, — demoralisarea fara consciintia a nobililoru proletari cu beuturi spirituóse, — eschiderea poporulu celui san-etosu alu coloniloru eliberati — prin censulu pre mare — dela dreptulu de alegere, ignorarea drep-turiloru politico natiunale asecurate in partea romaniloru prein legile din 1863/4, au turbu-ratu totu simtiulu de dreptate, si indreptatirea egale in piepturile credintiosulu poporu romanu, si l'au implutu de ingrigiri grele despre neindrep-tatirea, care la alegerea deputatiloru in mare parte s'a si implinitu. — (Va urm'a.)

UNGARIA. Pest'a 16. Maiu. Astadi se mai tienú o siedintia in cas'a deputatiloru, in care presiedintele Szentiványi impartasi cumca comisariulu r. pentru Ardealu c. Emanuel Péchy a tramisu o petitiune a deregatorie cetatieane din Hunidór'a, care mersese la guvernulu tran-silvanu, prin care cere ordinarea unei nóue a-legeri de deputatu, fiinduca Lazaru Petcu (ad-voatu) fostu alesu deputatu (care si tramisese credentionalele la presiedintele dietei din Pest'a) dupa cum se spune in petitiune, nu vre a mer-ge; se dete la comisiunea verificatória.

Dupa acést'a se alesera prin votisare v. presiedinti ai casei deputatiloru Paul Somsich, Alesiu Dozsa.

Gen. **Stratimirovich** deputatu serbu, face o interelatiune oatra ministrulu de interne in tonu de generalu. Aceea suna asia:

„Cu ocaziunea candu reprezentanti'a ora-siulu Zombor asternuse Dlu ministru de interne unu protocolu compusu in limb'a serbésca, Dlu ministru emise o ordinatiune, a carei cu-prinsu exmissis exmittendis este urmatoriulu:

„Deórace protocolulu compusu in limb'a rasciana (rácz) asternatu prin primariulu orasi-lui cu reportu din 26 a l. tr. Nrulu 1373, suna-toriu despre sdnarea generala tienuta in 16, in sensulu oeloru supra citate (adeca fiinduca e in limb'a serbésca) nu este oalificatu pentru a primi resolutiune, asia eu lu tramitu inderetru comunei cetatiune, asteptu cá indata se se sub-stérna in limb'a maghiara si dorescu, cá pre venitoriu acésta a mea ordinatiune se se tiená in-naintea oohiloru cá o directiva. (Aplause vii din partea deputatiloru.) Bud'a 2 Maiu 1867.

Br. Bela Wenkheim.“

„C o n s i d e r a n d u deci, ca cea mai de capetenia problema a regimulu respundietoriu e a inaintá complanarea pluitória a diferentiloru natiunatiloru, prin o procedere plina de tactu si drépta si prin explicarea ecuitabila a legiloru; considerandu, ca aplicarea si intrebuintiarea cu-ventulu (rácz) intr'unu emisu ministerialu pro-voá la noi serbii o indignatiune fundata si grava; considerandu, cumca retramiterarea proto-colulu compusu in limb'a serbésca a unei re-presentantie, care in maioritaea s'a e serba, stá in contradicere invederata cu indemnitatea data inaltulu ministriu din partea dietei, prin care anumitu p. e din art. 6 de lege dia an. 1848 se suspendá (art. despre limb'a numai ma-ghiara); considerandu tóte acestea impregiurari: sunt silitu a pune regimulu maghiaru respun-dietoriu intrebarea:

„Vrea regimulu a dá natiunei serbice pen-tru vatamarea facuta prin acea expresiune sa-tisfactiune publica (murmure si ilaritati) prin

